

**YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE DİL BİLGİSİ
- ALIŞTIRMA VE ÖDEV KİTABI -**

**TURKISH GRAMMAR FOR FOREIGNERS
- WORKBOOK -**

B1-B2

KONU ANLATIMI

ÖRNEKLER

ALİŞTIRMALAR

TESTLER

İNGİLİZCE, ARAPÇA, RUSÇA DESTEKLİ

SÖZLÜKÇE

Yahya TAŞKAYA

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8399-88-2

Kitap Adı

Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi - Alıştırma ve Ödev Kitabı -
Turkish Grammar for Foreigners -Workbook-

Yazar

Yahya TAŞKAYA

ORCID iD: 0000-0001-7761-2484

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

FOR007000

DOI

10.37609/akya.1357

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Yabancılara Türkçe öğretimi her geçen gün önemini artıran bir alan olmaya devam ediyor. Dünya dili olma yolunda emin adımlarla devam eden Türkçe, köklü geçmişiyle günümüzde de kendisine olan ilgiyi hiç kaybetmiyor. Yabancılara Türkçe öğretimi hem ülkemizde hem de dünya genelinde kamu kurumları ve özel kurumlar vasıtasıyla yapılmaktadır. Bu alanda belli başlı kaynaklar olmakla birlikte hâlâ doküman eksikliği hissedilmektedir. Doküman eksikliği çoğu zaman Türkçe öğreticilerinin kendi çabaları ile giderilmektedir.

Elinizde tuttuğunuz bu eser yabancılara Türkçe öğretimine yönelik B1-B2 seviyelerinin dil bilgisi konularını kapsamaktadır. Özellikle A1-A2 seviyelerinden sonra B1 seviyesine gelen öğrenci genellikle zorlanmaktadır. Bunun nedeni temel seviyeden orta seviyeye geçişin ilk adımı olan B1’de dil bilgisi konularının zor olmasıdır. Ana dil olarak Türkçe öğretiminde de zor konular olan “filimsiler, çatılar vb.” konular yabancı öğrencilere zor gelmektedir. Bunun için öğrencinin bu konularda fazlaca pratik yapması gerekir. Bolca pratik yaparak bu zor konuları özümsemek isteyen öğrenciler için fazladan kaynaklara ihtiyaç olacaktır. Bu kitap bu kaynak ihtiyacını giderme amacıyla hazırlanmıştır. B1 ve B2 konularının benzer olması ya da birbirinin devamı olması nedeniyle her iki seviyenin dil bilgisi konuları tek kitapta toplandı. Kitap hazırlanırken bu alandaki ders kitaplarının dil bilgisi içerikleri incelendi. Bunun yanında tecrübeler eşliğinde bir dil bilgisi listesi oluşturuldu. Dil bilgisi konuları kısaca anlatıldı ve örnekler verildi. Ardından konuyla ilgili olarak alıştırmalar verildi. Dil bilgisi başlıkları öğrenciler tarafından daha iyi anlaşılması için İngilizce, Arapça ve Rusça karşılıkları verildi. Kendi başına Türkçe öğrenenler düşünülerek tüm alıştırmaların cevap anahtarı kitabın arkasında verildi. Buna ek olarak kitap içinde geçen kelimeler sözlükçe bölümünde İngilizce karşılıklarıyla verildi.

Bol emek verilerek hazırlanmış bu kitap orta seviyede Türkçe öğrenen ve öğreten herkesin işini kolaylaştıracaktır. Bu kitap ders kitaplarının yanında yardımcı kaynak olarak kullanılacağı gibi özel derslerde de kullanılabilir. Aynı zamanda kendi başına Türkçe öğrenenler de rahatça kullanabilir. Emeğimize saygı gösterip alıp kullanacağınız bu kitabı tüm öğreticilere ve öğrencilere tavsiye edeceğimizi umuyoruz. Kitabımızın alana katkı sunması ve bunun gibi kitapların yazılması dileklerimizle.

İÇİNDEKİLER

Gereklilik Kipi	1
-Zorunda	2
-mak lazım	3
Dilek-Şart Kipi.....	6
İsimlerde ek fiilin şartı.....	7
-dan beri	11
-dır (bildirme eki).....	13

A. FİİLİMSİLER

1. İsim Fiiller.....	15
-ma, -me	16
-mak, -mek	24
-ış, -iş.....	29
2. Sıfat Fiiller	32
-an, -en	34
-ası, -esi.....	39
-maz, -mez.....	40
-ar, -er.....	43
-dik, -dik.....	46
-acak, -ecek	50
-mış, -miş	56
3. Zarf Fiiller ve Kalıplaşmış Halleri.....	59
-(y)ken.....	59
-arak, -erek	63

-a...a / -e..e.....	67
-alı, -eli.....	70
-dığında	72
-acağı zaman	75
-dikça.....	78
-ar...maz	82
-dığı için.....	84
-acağı için.....	87
-dığı halde	91
-maksızın, -madan.....	93
-ğından beri.....	95
-(a) rağmen.....	97
-mak yerine	100
-ması haline.....	102

B. FİLLERDE ÇATI

1. İşteş Fiil.....	104
Birbiri.....	107
2. Ettirgen Çatı	109
3. Dönüştü Çatı	118
Kendi (Dönüştülük Zamiri).....	120
4. Edilgen Fiil.....	122

C. BİRLEŞİK ZAMANLAR

A. ŞART BİRLEŞİK ZAMANI.....	127
1. Şimdiki Zamanın Şartı	127
2. Geniş Zamanın Şartı	130
3. Gelecek Zamanın Şartı.....	133
4. Duyulan Geçmiş Zamanın Şartı.....	136
5. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı	139
6. Gerekliklik Kipinin Şartı.....	141
B. HİKÂYE BİRLEŞİK ZAMANI.....	142
1. Duyulan Geçmiş Zamanın Hikâyesi	142
2. Şimdiki Zamanın Hikâyesi	145

3. Gelecek Zamanın Hikâyesi.....	149
4. Geniş Zamanın Hikâyesi.....	153
5. Gereklilik Kipinin Hikâyesi.....	155
6. İstek Kipinin Hikâyesi	157
7. Dilek-Şart Kipinin Hikâyesi	158
C. RİVAYET BİRLEŞİK ZAMANI	161
1. Şimdiki Zamanın Rivayeti	161
2. Geniş Zamanın Rivayeti	163
3. Gelecek Zamanın Rivayeti.....	165
4. Gereklilik Kipinin Rivayeti.....	167
5. İstek Kipinin Rivayeti.....	168
6. Şart Kipinin Rivayeti	169
7. Duyulan Geçmiş Zamanın Rivayeti.....	170
Ç. BAĞLAÇLAR	171
Oysaki - oysa- halbuki	171
Meğer – meğerse.....	172
Ama –fakat-lakin- ancak.....	173
Veya- ya da – yahut – veyahut	174
Madem – mademki	175
Demek- demek ki.....	176
Hatta – üstelik – ayrıca	177
Gerek – gerekse - kâh...kâh- olsun...olsun	178
Hiç olmazsa- hiç değilse – en azından – bari.....	179
Ne var ki – ne yazık ki – neyse ki.....	180
Şayet- eğer – ise.....	181
Bile – sa bile.....	182
D. DOLAYLI ANLATIM	185
1. İsim cümlelerinde dolaylı anlatım	185
2. Fiil cümlelerinde dolaylı anlatım	188
3. İstek Kipinde dolaylı anlatım.....	194
4. Soru Cümlelerinde dolaylı anlatım	196
5. Emir kipi dolaylı anlatım	199

E. BİRLEŞİK FİLLER

a. Yardımcı Fiillerle Yapılan Birleşik Fiiller.....	201
b. Kurallı Birleşik Fiiller.....	202
1. -ıvermek (Tezlik fiili).....	202
2. -edurmak, -egelmek, -ekalmak (Süreklilik Fiili).....	202
3. -ebilmek (Yeterlik Fiili).....	203
4. -eyazmak (Yaklaşmak Fiili).....	203
TEST-1.....	205
TEST-2.....	207
Cevap Anahtarı.....	213
Sözlükçe.....	233